

Ειμ' η ελιά η τιμημένη

Etwinning Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα

12ου Γυμνασίου Καλλιθέας & 1ου Γυμνασίου Βάρης

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο.

Πολιτιστική Κληρονομιά:

Η παρουσία της ελιάς στον Ελλαδικό χώρο είναι πολύ παλιά. Τα παλαιότερα υλικά τεκμήρια για την παρουσία της είναι ηλικίας 50.000-60.000 χρόνων, ενώ τα ιδεογράμματα της ελιάς, του ελαιόκαρπου και του λαδιού ανήκουν στη Γραμμική Β γραφή.

Κατά τη μυθολογία πίστευαν ότι ο θεός Αρισταίος δίδαξε στους ανθρώπους την καλλιέργεια της ελιάς και την παραγωγή του ελαιόλαδου, ενώ από ξύλο ελιάς ήταν φτιαγμένο το κρεβάτι του Οδυσσέα.

Οι αθλητές στην αρχαία Ελλάδα άλειφαν το σώμα τους με λάδι για να μην αφυδατώνεται, ενώ το έπαθλο των νικητών των Παναθηναϊκών αγώνων ήταν λάδι από τις μορίες (ήμερες ελιές).

Στους ενταφιασμούς έβαζαν δίπλα στους νεκρούς και λευκές ληκύθους (αγγεία) με λάδι, ενώ για τη μετάγγιση του ελαιολάδου στα λυχνάρια χρησιμοποιούσαν τις αρύταινες (κουτάλες).

Κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο, η δυτικότερη ελαιοπαραγωγός περιοχή ήταν η Σικελία, ενώ κατά την Ύστερη Βυζαντινή περίοδο, πλουσιότερες ελαιοπαραγωγικές περιοχές θεωρούνταν η Λακωνία και η Μεσσηνία.

Το λάδι το έβαζαν σε αμφορείς τα λεγόμενα “μαγαρικά”, ενώ το εμπόριο το αναλάμβαναν οι εληγοί (έμποροι λαδιού).

Τα χριστιανικά μυστήρια που συνδέονται με το λάδι είναι το βάπτισμα και το χρίσμα, ενώ τα κουτρούβια είναι ειδικά φιαλίδια με εικόνες αγίων που περιέχουν λαδάκι.

Ελιά και τέχνη

Το ελληνικό ευρώ αποτελεί πιστό αντίγραφο του Αργυρού τετράδραχμου των Αθηνών.

Οι στίχοι "Αν αποσυνθέσεις την Ελλάδα, στο τέλος θα δεις να απομένουν μια ελιά, ..." ανήκουν στον Οδυσσέα Ελύτη, ενώ "Ποιος θα σταθεί στον ίσκιο της ελιάς, παρέα με το τζιτζίκι;" στο Γιάννη Ρίτσο.

Το έργο “το μάζεμα της ελιάς” ανήκει στο λαϊκό Έλληνα καλλιτέχνη Θεόφιλο, ενώ στο “Πρόσωπο της ειρήνης” του Πικάσο απεικονίζεται κλαδί ελιάς.

Περιβάλλον:

Πατρίδα της ενημερωμένης ελιάς θεωρείται η κοιλάδα του Ιορδάνη, ενώ υπάρχουν 29 ποικιλίες ελιάς και η αγριελιά. Η συλλογή του ελαιόκαρπου από το δέντρο μπορεί να γίνει με τα χέρια (άρμεγμα), με χτένια (ξεδέντρημα) ή με μηχανικά μέσα. Οι ελιές που πέφτουν στο έδαφος ονομάζονται χαμολοί. Εκτός από το λάδι, τις ελιές τις χρησιμοποιούμε και ως βρώσιμες, με εμπορικούς τύπους όπως τις θλαστές, τις κολυμβάδες και τις δρυπετείς.

Με λάδι φτιάχνουμε και σαπούνι, στο σαπούνι “τύπου Μασσαλίας” εκτός από λάδι χρησιμοποιούμε και λινέλαιο.

Η γιγαντιαία ελιά του Ξηροκαμπίου Λακωνίας θεωρείται ότι χρονολογείται από τα Βυζαντινά χρόνια.

.... τώρα είστε πανέτοιμοι για το παιχνίδι